

KRYTERIA SUKCESU

Przedmiot: Biologia – klasa 7

Imię i nazwisko:

Dział:	Tematy:	Uczeń potrafi:	Pkt z podstawy	Umiem	Trochę umiem	Nie umiem
I. Organizm człowieka jako funkcjonalna całość	1. Organizm człowieka jako funkcjonalna całość	• przypominam rodzaje tkanek zwierzęcych • wymieniam główne układy narządów człowieka i ich funkcje • wyjaśniam, że układy narządów współpracują ze sobą • wyjaśniam pojęcie homeostazy	II.6.1)	☐	☐	☐
I. Organizm człowieka jako funkcjonalna całość	2. Budowa i funkcje skóry	• opisuję warstwową budowę skóry • wymieniam funkcje skóry i warstwy podskórnej • rozpoznaję wytwory naskórka • wyjaśniam rolę receptorów skóry i ich rozmieszczenie	III.1.1); III.1.2)	☐	☐	☐
I. Organizm człowieka jako funkcjonalna całość	3. Higiena i choroby skóry	• znam zasady higieny skóry • wymieniam czynniki powodujące uszkodzenia skóry • rozpoznaję podstawowe choroby skóry i znam zasady profilaktyki • wyjaśniam związek nadmiernego UV z chorobami nowotworowymi • znam zasady pierwszej pomocy przy oparzeniach i odmrożeniach	III.1.3); III.1.4); III.1.5)	☐	☐	☐
I. Organizm człowieka jako funkcjonalna całość	4. Podsumowanie i sprawdzenie wiadomości	• porządkuję i utrwalam wiadomości o organizmie człowieka, skórze i jej funkcjach • rozpoznaję najważniejsze pojęcia i potrafię zastosować je w zadaniach • sprawdzam, które wiadomości i umiejętności już opanowałem/am	—	☐	☐	☐
II. Aparat ruchu	5. Aparat ruchu. Budowa szkieletu	• wyjaśniam podział aparatu ruchu na część czynną i bierną • wymieniam funkcje szkieletu • rozpoznaję podstawowe elementy szkieletu • wyjaśniam, jak kości, stawy, mięśnie i ścięgna współpracują podczas ruchu	III.2.1)	☐	☐	☐
II. Aparat ruchu	6. Budowa kości	• opisuję budowę kości • wyjaśniam zmiany zachodzące w układzie kostnym wraz z wiekiem • rozpoznaję tkankę kostną i chrzęstną • wyjaśniam właściwości kości związane z jej budową	III.2.2)	☐	☐	☐
II. Aparat ruchu	7. Budowa i rola szkieletu osiowego	• wymieniam elementy szkieletu osiowego: czaszkę, kręgosłup i klatkę piersiową • rozróżniam mózgoczaszkę i trzewioczaszkę • opisuję budowę kręgosłupa i jego odcinków • wyjaśniam funkcje klatki piersiowej	III.2.1); III.2.2)	☐	☐	☐
II. Aparat ruchu	8. Szkielet kończyn	• rozpoznaję elementy szkieletu kończyn • opisuję obręcz barkową i miedniczną • wymieniam rodzaje połączeń kości • rozpoznaję rodzaje stawów i opisuję ich zakres ruchu	III.2.1); III.2.2); III.2.3)	☐	☐	☐
II. Aparat ruchu	9. Budowa i rola mięśni	• rozpoznaję rodzaje tkanki mięśniowej • wskazuję położenie i funkcje mięśni szkieletowych • opisuję budowę mięśnia szkieletowego • wyjaśniam antagonistyczne działanie mięśni i warunki ich pracy	III.2.3)	☐	☐	☐
II. Aparat ruchu	10. Higiena i choroby aparatu ruchu	• rozróżniam naturalne krzywizny kręgosłupa i wady postawy • wyjaśniam znaczenie aktywności fizycznej dla aparatu ruchu • znam podstawowe zasady zapobiegania urazom • wiem, jak udzielić pierwszej pomocy przy urazach mechanicznych kończyn	III.2.1); III.2.4); III.2.5)	☐	☐	☐
II. Aparat ruchu	11. Podsumowanie wiadomości	• porządkuję i utrwalam wiadomości o szkielecie, stawach i mięśniach • porównuję elementy aparatu ruchu i wyjaśniam ich współdziałanie • przypominam zasady higieny i profilaktyki chorób aparatu ruchu	—	☐	☐	☐
II. Aparat ruchu	12. Sprawdzenie wiadomości	• wykorzystuję wiadomości o budowie i funkcjonowaniu aparatu ruchu • rozpoznaję elementy szkieletu, rodzaje stawów i tkanki mięśniowe • rozwiązuję zadania dotyczące higieny, profilaktyki i pierwszej pomocy	—	☐	☐	☐

Dział:	Tematy:	Uczeń potrafi:	Pkt z podstawy	Umiem	Trochę umiem	Nie umiem
III. Układ pokarmowy	13. Układ pokarmowy i odżywianie się. Pokarm – budulec i źródło energii	- wymieniam składniki pokarmowe - określam rolę białek, cukrów, tłuszczów, witamin i soli mineralnych - wyjaśniam, dlaczego pokarm jest źródłem energii i budulca - znam znaczenie błonnika w prawidłowym funkcjonowaniu układu pokarmowego	III.3.3); III.3.4)	☐	☐	☐
III. Układ pokarmowy	14. Witaminy, sole mineralne, woda	- wyjaśniam znaczenie wody dla organizmu - rozdzielam witaminy rozpuszczalne w tłuszczach i w wodzie - wyjaśniam znaczenie witamin i soli mineralnych - rozdzielam makroelementy i mikroelementy - potrafię odczytywać informacje z etykiet produktów	III.3.3); III.3.5); III.3.7)	☐	☐	☐
III. Układ pokarmowy	15–16. Budowa i rola układu pokarmowego	- wymieniam odcinki przewodu pokarmowego - opisuję budowę i funkcje poszczególnych odcinków - wyjaśniam etapy trawienia pokarmu - rozpoznaję rodzaje zębów i opisuję budowę zęba - wymieniam gruczoły trawienne i wyjaśniam ich rolę	III.3.1); III.3.2); III.3.4)	☐	☐	☐
III. Układ pokarmowy	17–18. Higiena i choroby układu pokarmowego	- wyjaśniam zasady zdrowego i zróżnicowanego odżywiania - znam rolę błonnika, warzyw i owoców - potrafię korzystać z piramidy żywieniowej i etykiet produktów - wymieniam wybrane choroby układu pokarmowego i zasady ich profilaktyki - znam zagrożenia związane z zaburzeniami odżywiania	III.3.4); III.3.5); III.3.6)	☐	☐	☐
III. Układ pokarmowy	19. Podsumowanie wiadomości	- porządkuję i utrwalam wiadomości o składnikach pokarmowych i układzie pokarmowym - łączę budowę narządów z ich funkcjami - przypominam zasady zdrowego żywienia i profilaktyki chorób układu pokarmowego	—	☐	☐	☐
III. Układ pokarmowy	20. Sprawdzenie wiadomości	- wykorzystuję wiadomości o odżywianiu, trawieniu i budowie układu pokarmowego - rozwiązuję zadania dotyczące składników pokarmowych i zdrowego żywienia - rozpoznaję wybrane choroby i zasady ich profilaktyki	—	☐	☐	☐
IV. Układ krążenia	21–22. Budowa i funkcje krwi	- wymieniam składniki krwi: osocze, krwinki czerwone, krwinki białe i płytki krwi - wyjaśniam funkcje składników krwi - wyjaśniam proces krzepnięcia krwi - rozdzielam grupy krwi ABO i czynnik Rh - wyjaśniam znaczenie krwiodawstwa	III.4.3); III.4.4)	☐	☐	☐
IV. Układ krążenia	23. Krążenie krwi	- rozpoznaję elementy układu krwionośnego - wyjaśniam przebieg krwiotoku dużego i małego - rozdzielam tętnice, żyły i naczynia włosowate - wyjaśniam funkcje poszczególnych rodzajów naczyń	III.4.1); III.4.2)	☐	☐	☐
IV. Układ krążenia	24. Budowa i działanie serca	- opisuję budowę serca - wyjaśniam znaczenie pracy serca dla krążenia krwi - opisuję cykl pracy serca - znam zasady prawidłowego pomiaru ciśnienia - wyjaśniam wpływ wysiłku na tętno i ciśnienie	III.4.1); III.4.5)	☐	☐	☐
IV. Układ krążenia	25–26. Higiena i choroby układu krwionośnego	- wymieniam przyczyny wybranych chorób układu krążenia - rozpoznaję zagrożenia związane z miażdżycą, nadciśnieniem i zawałem serca - wyjaśniam znaczenie aktywności fizycznej i właściwej diety - znam znaczenie badań kontrolnych i potrafię odczytać proste wyniki badań krwi	III.4.6); III.4.7); III.4.8)	☐	☐	☐
IV. Układ odpornościowy	27. Układ odpornościowy (układ limfatyczny)	- opisuję budowę i rolę układu limfatycznego - wskazuję położenie węzłów chłonnych - wyjaśniam, czym jest chłonek - wyjaśniam współpracę układu limfatycznego i krwionośnego	III.5.1)	☐	☐	☐
IV. Układ odpornościowy	28. Budowa i funkcjonowanie układu odpornościowego	- rozdzielam odporność wrodzoną i nabytą - wyjaśniam reakcję obronną organizmu - wyjaśniam, jak działają szczepionki - uzasadniam znaczenie obowiązkowych szczepień	III.5.2); III.5.3)	☐	☐	☐
IV. Układ odpornościowy	29. Zaburzenia funkcjonowania układu odpornościowego	- wyjaśniam znaczenie transplantacji i zgody na przeszczep - wyjaśniam, czym jest alergia - rozdzielam HIV i AIDS - znam podstawowe drogi zakażenia wirusem HIV	III.5.4); III.5.5); III.5.6)	☐	☐	☐
IV. Układ odpornościowy	30. Podsumowanie wiadomości	- porządkuję i utrwalam wiadomości o odporności i układzie limfatycznym - porównuję odporność wrodzoną i nabytą - przypominam zasady profilaktyki zakażeń i znaczenie szczepień	—	☐	☐	☐
IV. Układ odpornościowy	31. Sprawdzenie wiadomości	- wykorzystuję wiadomości o układzie odpornościowym - rozpoznaję rodzaje odporności i wyjaśniam rolę szczepień - rozwiązuję zadania dotyczące alergii, transplantacji i HIV/AIDS	—	☐	☐	☐

Dział:	Tematy:	Uczeń potrafi:	Pkt z podstawy	Umiem	Trochę umiem	Nie umiem
V. Układ oddechowy	32. Układ oddechowy	- rozpoznają elementy układu oddechowego - opisują budowę i funkcje poszczególnych narządów - opisują budowę płuc - wyjaśniam związek budowy układu oddechowego z jego funkcjami - wyjaśniam mechanizm powstawania głosu	III.6.1)	☐	☐	☐
V. Układ oddechowy	33. Mechanizm oddychania	- wyjaśniam mechanizm wdechu i wydechu - opisuję wymianę gazową w płucach i tkankach - porównuję skład powietrza wdychanego i wydychanego - wyjaśniam rolę krwi w transporcie gazów - wyjaśniam znaczenie oddychania komórkowego	III.6.2); III.6.3)	☐	☐	☐
V. Układ oddechowy	34. Higiena i choroby układu oddechowego	- wyjaśniam wpływ palenia czynnego i biernego na organizm - wskazuję skutki zanieczyszczenia powietrza - wymieniam wybrane choroby układu oddechowego - znam zasady profilaktyki chorób układu oddechowego	III.6.4); III.6.5)	☐	☐	☐
VI. Układ moczowy i wydalanie	35. Budowa i działanie układu wydalniczego	- rozdzielam wydalanie i defekację - wymieniam narządy układu wydalniczego - wskazuję substancje wydalone przez organizm - opisuję budowę i funkcje nerki oraz nefronu - wyjaśniam, jak powstaje moczu	III.7.1); III.7.2)	☐	☐	☐
VI. Układ moczowy i wydalanie	36. Higiena i choroby układu wydalniczego	- znam zasady higieny układu wydalniczego - wymieniam najczęstsze choroby układu wydalniczego - znam zasady profilaktyki zakażeń dróg moczowych i kamicy nerkowej - wyjaśniam znaczenie badania moczu - wyjaśniam, czym jest dializa	III.7.3); III.7.4)	☐	☐	☐
VI. Układ moczowy i wydalanie	37. Podsumowane wiadomości	- porządkuję i utrwalam wiadomości o wydalaniu i układzie moczowym - wyjaśniam budowę i funkcje nerki oraz powstawanie moczu - przypominam zasady higieny i profilaktyki chorób układu wydalniczego	—	☐	☐	☐
VI. Układ moczowy i wydalanie	38. Sprawdzenie wiadomości	- wykorzystuję wiadomości o wydalaniu i układzie moczowym - rozpoznają narządy układu wydalniczego i wyjaśniam ich funkcje - rozwiązuję zadania dotyczące powstawania moczu, chorób i profilaktyki	—	☐	☐	☐
VII. Regulacja nerwowo-hormonalna	39. Układ dokrewny. Budowa i funkcjonowanie układu hormonalnego	- wymieniam najważniejsze gruczoły dokrewne i wskazuję ich położenie - znam przykłady hormonów i ich działanie - wyjaśniam antagonistyczne działanie insuliny i glukagonu - wyjaśniam rolę układu hormonalnego i rytmu dobowego	III.10.1); III.10.2)	☐	☐	☐
VII. Regulacja nerwowo-hormonalna	40. Zaburzenia funkcjonowania układu hormonalnego	- wyjaśniam skutki nadmiaru i niedoboru hormonów - rozumiem pojęcie równowagi hormonalnej - porównuję cukrzycę typu I i typu II - wskazuję znaczenie profilaktyki i kontroli zdrowia	III.4.7)	☐	☐	☐
VII. Regulacja nerwowo-hormonalna	41. Układ nerwowy. Budowa i rola układu nerwowego	- rozdzielam ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy - opisuję budowę komórki nerwowej - wyjaśniam funkcje układu nerwowego - wyjaśniam kierunek i sposób przekazywania impulsów nerwowych	III.8.1); III.8.2)	☐	☐	☐
VII. Regulacja nerwowo-hormonalna	42. Ośrodkowy układ nerwowy	- opisuję budowę mózgowia i rdzenia kręgowego - wyjaśniam nadrzędną rolę ośrodkowego układu nerwowego - wskazuję funkcje mózgu i rdzenia kręgowego - rozpoznają podstawowe obszary odpowiedzialne za odbiór bodźców	III.8.1)	☐	☐	☐
VII. Regulacja nerwowo-hormonalna	43. Obwodowy układ nerwowy. Odruchy	- rozdzielam nerwy czuciowe i ruchowe - wymieniam nerwy czaszkowe i rdzeniowe - opisuję łuk odruchowy - rozdzielam odruchy bezwarunkowe i warunkowe - wyjaśniam znaczenie odruchów	III.8.1); III.8.2)	☐	☐	☐
VII. Regulacja nerwowo-hormonalna	44–45. Higiena układu nerwowego	- rozpoznają pozytywne i negatywne skutki stresu - znam sposoby radzenia sobie ze stresem - wyjaśniam znaczenie snu - znam zagrożenia związane z nikotyną, alkoholem, kofeiną, dopalaczami i środkami dopingującymi - znam zasady profilaktyki uzależnień	III.8.3); III.8.4); III.8.5)	☐	☐	☐
VII. Regulacja nerwowo-hormonalna	46. Podsumowanie wiadomości	- porządkuję i utrwalam wiadomości o układzie hormonalnym i nerwowym - porównuję sposoby regulacji pracy organizmu - przypominam zasady higieny układu nerwowego i profilaktyki uzależnień	—	☐	☐	☐
VII. Regulacja nerwowo-hormonalna	47. Sprawdzenie wiadomości	- wykorzystuję wiadomości o regulacji hormonalnej i nerwowej - rozpoznają elementy układu nerwowego i gruczoły dokrewne - rozwiązuję zadania dotyczące hormonów, odruchów, stresu i higieny układu nerwowego	—	☐	☐	☐

Dział:	Tematy:	Uczeń potrafi:	Pkt z podstawy	Umiem	Trochę umiem	Nie umiem
VIII. Narządy zmysłów	48. Narządy zmysłów. Budowa i działanie narządu wzroku	• opisuję budowę oka i aparatu ochronnego • wyjaśniam, jak powstaje obraz • wyjaśniam przyczyny krótkowzroczności i dalekowzroczności • wyjaśniam rolę narządu wzroku w odbieraniu bodźców	III.9.1); III.9.2)	☐	☐	☐
VIII. Narządy zmysłów	49. Narządy zmysłów. Ucho – narząd słuchu i równowagi	• opisuję budowę ucha • wyjaśniam funkcje poszczególnych części ucha • wyjaśniam, jak odbieramy dźwięki • wyjaśniam rolę ucha w utrzymaniu równowagi • znam szkodliwy wpływ hałasu na zdrowie	III.9.3); III.9.4); III.9.5)	☐	☐	☐
VIII. Narządy zmysłów	50. Higiena oka i ucha	• znam zasady higieny wzroku i słuchu • rozpoznaję podstawowe wady wzroku i zasady ich korekcji • wymieniam wybrane choroby oka • wyjaśniam skutki przebywania w hałasie • znam zasady profilaktyki	III.9.2); III.9.4); III.9.5)	☐	☐	☐
VIII. Narządy zmysłów	51. Zmysły powonienia, smaku i dotyku	• wskazuję rozmieszczenie receptorów węchu, smaku i dotyku • wyjaśniam rolę tych zmysłów • wyjaśniam znaczenie współdziałania węchu i smaku • opisuję znaczenie dotyku w życiu człowieka	III.9.5)	☐	☐	☐
VIII. Narządy zmysłów	52. Podsumowanie i sprawdzenie wiadomości	• porządkuję i utrwalam wiadomości o narządach zmysłów • rozpoznaję budowę oka i ucha oraz wyjaśniam ich funkcje • przypominam zasady higieny narządów zmysłów • sprawdzam swoje wiadomości w zadaniach	—	☐	☐	☐
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka	53. Rozmnażanie i rozwój. Męski układ rozrodczy	• rozpoznaję elementy męskiego układu rozrodczego • opisuję funkcje męskich narządów płciowych • rozpoznaję męskie cechy płciowe • opisuję budowę plemnika	III.11.1); III.11.3)	☐	☐	☐
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka	54. Żeński układ rozrodczy	• rozpoznaję elementy żeńskiego układu rozrodczego • opisuję funkcje narządów płciowych • rozpoznaję żeńskie cechy płciowe • opisuję budowę komórki jajowej	III.11.1); III.11.3)	☐	☐	☐
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka	55. Funkcjonowanie żeńskiego układu rozrodczego	• wyjaśniam rolę żeńskich hormonów płciowych • opisuję przebieg cyklu miesięczkowego • odczytuję podstawowe informacje z wykresu cyklu • rozumiem zmiany zachodzące w organizmie podczas cyklu	III.11.2); III.11.3)	☐	☐	☐
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka	56. Rozwój człowieka – od poczęcia do narodzin	• wyjaśniam, czym jest zapłodnienie • wymieniam etapy rozwoju przedurodzeniowego: zygota, zarodek, płód • opisuję podstawowe etapy rozwoju płodowego • wyjaśniam rolę błon płodowych • wymieniam podstawowe zasady higieny w czasie ciąży	III.11.3); III.11.4)	☐	☐	☐
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka	57. Rozwój człowieka – od narodzin do starości	• wymieniam etapy rozwoju człowieka po urodzeniu • opisuję podstawowe zmiany zachodzące na poszczególnych etapach życia • rozróżniam dojrzałość fizyczną, psychiczną i społeczną	III.11.5)	☐	☐	☐
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka	58. Higiena i choroby układu rozrodczego	• znam zasady higieny układu rozrodczego • wymieniam sposoby zapobiegania chorobom przenoszonym drogą płciową • wskazuję przykładowe choroby układu rozrodczego • wiem, dlaczego ważne są badania kontrolne i profilaktyka	III.11.6); III.11.7)	☐	☐	☐
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka	59. Podsumowanie wiadomości	• porządkuję i utrwalam wiadomości o rozmnażaniu i rozwoju człowieka • rozpoznaję budowę męskiego i żeńskiego układu rozrodczego • przypominam etapy rozwoju człowieka i zasady higieny układu rozrodczego	—	☐	☐	☐
IX. Rozmnażanie i rozwój człowieka	60. Sprawdzenie wiadomości	• wykorzystuję wiadomości o rozmnażaniu i rozwoju człowieka • rozpoznaję elementy układu rozrodczego i wyjaśniam ich funkcje • rozwiązuję zadania dotyczące cyklu, zapłodnienia, rozwoju człowieka i profilaktyki chorób	—	☐	☐	☐
X. Równowaga wewnętrzna organizmu	61. Homeostaza. Mechanizmy regulacyjne organizmu	• wyjaśniam pojęcie homeostazy • wyjaśniam znaczenie utrzymywania stałej temperatury i ilości wody w organizmie • opisuję podstawowe mechanizmy regulujące temperaturę i gospodarkę wodną • wyjaśniam współdziałanie układów narządów w utrzymaniu równowagi wewnętrznej	IV.1)	☐	☐	☐
X. Równowaga wewnętrzna organizmu	62. Choroba	• wiem, jak bezpiecznie stosować leki dostępne bez recepty • rozumiem, dlaczego leki należy stosować zgodnie z zaleceniami lekarza • znam zagrożenia związane z niewłaściwym stosowaniem antybiotyków • rozumiem, że suplementy diety nie zastępują zdrowego stylu życia	IV.2); IV.3)	☐	☐	☐

Dział:	Tematy:	Uczeń potrafi:	Pkt z podstawy	Umiem	Trochę umiem	Nie umiem
X. Równowaga wewnętrzna organizmu	63. Podsumowanie i sprawdzenie wiadomości	• porządkuję i utrwalam wiadomości o homeostazie, lekach i zapobieganiu chorobom • wyjaśniam, jak organizm utrzymuje równowagę wewnętrzną • potrafię zastosować poznane zasady w zadaniach i sytuacjach życia codziennego	—	☐	☐	☐